

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia..... 2011 r.

w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012 – 2013

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012-2013”, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

PREZES RADY MINISTRÓW

„Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012-2013”

Część A

a) cel „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)”

Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2160/2003”, zadaniem krajowego programu zwalczania choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego jest osiągnięcie odpowiedniego celu unijnego: ograniczenia rozprzestrzeniania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych wymienionych w kolumnie 1, w populacjach zwierząt wymienionych w kolumnie 2 załącznika nr I do rozporządzenia nr 2160/2003.

Cel unijny w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) określony został w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* (Dz. Urz. UE L 61 z 11.03.2010 r., str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 200/2010” i przewiduje ograniczenie występowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej maksymalnej wartości procentowej dorosłych stad, o liczebności co najmniej 250 sztuk drobiu, z dodatnim wynikiem badań w kierunku *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow do 1 % lub poniżej tej wartości.

„Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2012-2013” zwany dalej „programem” został opracowany celem uzyskania współfinansowania wspólnotowego zgodnie z wymaganiami określonymi w decyzji Rady z dnia 25 maja 2009 r. nr 2009/470 w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. UE L 155 z 18.06.2009, str. 30).

b) zgodność programu z minimalnymi wymaganiami w zakresie pobierania próbek określonymi w części B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Próbki do badań będą pobierane z inicjatywy hodowcy i na jego koszt w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) u:

- 1) piskląt jednodniowych;
- 2) drobiu w wieku czterech tygodni;
- 3) drobiu na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj lub przeniesieniem do jednostki produkcyjnej;
- 4) drobiu w okresie nieśności co dwa tygodnie.

Powyższy harmonogram jest zgodny z minimalnymi wymaganiami w zakresie pobierania próbek opisanych w części B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Pobieranie próbek będzie się odbywało na zasadach określonych w załączniku do rozporządzenia nr 200/2010.

c) zgodność programu ze szczególnymi wymaganiami określonymi w częściach C, D i E załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003

W przypadku programu zastosowanie mają wymagania określone w części C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Zgodnie z ust. 1 części C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003, środki ustanowione w ust. 3 - 5 części C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 będą stosowane w przypadku wykrycia w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w odniesieniu do jednego z pięciu serotypów *Salmonella* objętych programem.

Część E ww. załącznika obowiązuje zgodnie z datą wskazaną w rozporządzeniu 2160/2003.

1. Wymagania ogólne

1.1. Występowanie serotypów *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W 2004, 2005 oraz 2006 roku w ramach monitorowania występowania pałeczek *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonego zgodnie z załącznikiem nr III do dyrektywy Rady (EWG) 92/117 z dnia 17 grudnia 1992 r. dotyczącej środków ochrony przed określonymi chorobami odzwierzęcymi i odzwierzęcymi czynnikami chorobotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w celu zapobieżenia zakażeniom i zatruciom przenoszonym przez żywność (Dz. Urz. UE L 62, z 15.03.1993, str. 38), pałeczki *Salmonella* stwierdzono w 6,3 %, 10,3 % oraz 4,8 % stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*).

Od 2007 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)”. Procentowy udział stad hodowlanych z wynikiem dodatnim w odniesieniu do stad zbadanych przedstawia rys. 1.

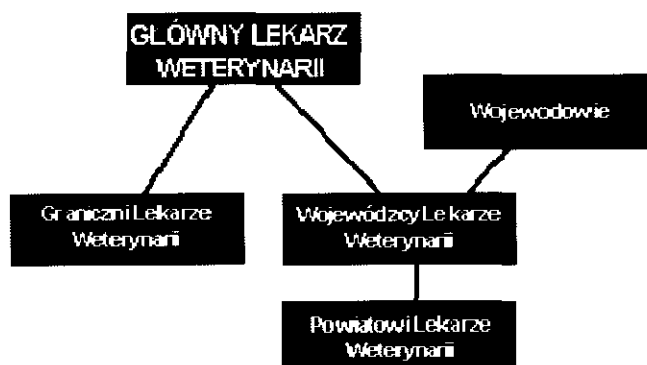
Rys. 1. Procentowy udział stad zakażonych serotypami *Salmonella* objętymi programem w Polsce w latach 2007-2010.

1.2. Struktura i organizacja organów Inspekcji Weterynaryjnej

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii,

wojewódzki lekarz weterynarii, powiatowy lekarz weterynarii oraz graniczny lekarz weterynarii.

Obecnie funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii, 305 powiatowych inspektoratów weterynarii oraz 11 granicznych inspektoratów weterynarii.

Rys. 2. Schemat organizacyjny Inspekcji Weterynaryjnej w Polsce

Struktura oraz kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej zostały określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 oraz z 2011 r. Nr 54, poz. 278).

Organy Inspekcji Weterynaryjnej przy wykonywaniu swoich zadań współdziałają z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Farmaceutycznej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Transportu Drogowego, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz z organami administracji samorządowej.

W ramach programu badania laboratoryjne będą wykonywane przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowe Laboratorium Referencyjne w zakresie badań określonych programem określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 38).

Nadzór nad działalnością Inspekcji Weterynaryjnej oraz krajowych laboratoriów referencyjnych sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, który jest naczelnym organem administracji rządowej, właściwym w dziedzinie weterynarii.

1.3. Zatwierdzone laboratoria, w których przeprowadza się badania laboratoryjne próbek pobranych w ramach programu

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, z tym, że próbki pobrane przez powiatowego lekarza weterynarii w ramach programu mogą być przesłane do wyznaczonego laboratorium, znajdującego się w innym województwie w przypadkach uzasadnionych ekonomicznie lub organizacyjnie. W takiej sytuacji, powiatowy lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii o zamiarze przesłania tych próbek do innego województwa. Wojewódzki lekarz weterynarii właściwy dla powiatu, gdzie są pobierane próbki, powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie laboratorium o zamiarze przesłania próbek.

Próbki pobrane z inicjatywy hodowcy mogą być badane przez laboratoria zatwierdzone przez Głównego Lekarza Weterynarii, w trybie art. 25 a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej w kierunku metody badawczej opisanej w zmianie do Polskiej Normy PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007.

Wykaz laboratoriów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii jest umieszczony zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii.

Krajowym laboratorium referencyjnym ds. salmonelozy (w zakresie chorób odzwierzęcych), zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 38), jest Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwane dalej „KLR-Salmonella”.

Do próbek przesyłanych do badań laboratoryjnych, pobranych w ramach kontroli urzędowych dołącza się pismo przewodnie, którego wzór stanowi załącznik nr 6 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 17, poz. 107).

Laboratoria wykonujące badania w ramach programu, oceniają każdorazowo efekt hamujący wzrost bakterii.

W przypadku wykrycia serotypu pałeczek *Salmonella* innego niż objęty programem określa się ten serotyp i podaje jego nazwę.

Z wykonanych badań laboratoryjnych sporządza się sprawozdanie z badań. W sprawozdaniu należy umieścić informacje o stadzie (numer/ oznaczenie stada oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny gospodarstwa), rodzaju badanego materiału oraz o wyniku badania każdej z badanych próbek, zgodnie z jednym z poniższych zapisów:

- 1) w próbce nr... nie wykryto pałeczek z rodzaju *Salmonella*,
- 2) w próbce nr... wykryto 1 lub kilka z serotypów *Salmonella* objętych programem (podać nazwę serotypu),
- 3) w próbce nr... nie wykryto serotypu *Salmonella* objętego programem, natomiast stwierdzono obecność *Salmonella*.....(podać nazwę serotyp),
- 4) w próbce nr... wykryto efekt hamujący wzrost bakterii.

Laboratoria wykonujące badania w ramach programu oraz hodowcy po uzyskaniu dodatniego wyniku badań lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii, w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy, niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca prowadzenia działalności.

Laboratoria, wyznaczone zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, po uzyskaniu dodatniego wyniku badań lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca prowadzenia działalności oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii.

Wszystkie sprawozdania z badań próbek pobranych zarówno z inicjatywy hodowcy, jak i w ramach badań próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, przesyłane są do powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca prowadzenia działalności.

Laboratoria wykonujące badania w ramach programu, na koniec okresu sprawozdawczego na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, przygotowują sprawozdanie dotyczące badań przeprowadzonych w ramach krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella*.

Laboratoria wykonujące badania w ramach programu przechowują wszystkie izolaty *Salmonella* wyizolowane w ramach programu przez okres co najmniej dwóch lat. Spośród tych izolatów laboratoria przesyłają do Krajowego Laboratorium

Referencyjnego ds. salmonelozy wraz z kartą informacyjną, jeden szczep reprezentujący każdy stwierdzony serotyp lub, w przypadku, gdy nie została wykonana pełna identyfikacja serotypu – typ serologiczny, w celu wykonania badań potwierdzających.

1.4. Metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)

Metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) są określone w pkt 3.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010. Do wykrywania serotypów objętych programem jest stosowana metoda zalecana przez Wspólnotowe Laboratorium Referencyjne - *Salmonella* w Bilthoven w Holandii, zgodna z normą PN-EN ISO 6579:2003/A1:2007 (Mikrobiologia żywności i pasz - Horyzontalna metoda wykrywania *Salmonella* spp.; Załącznik D: Wykrywanie *Salmonelli* spp. w odchodach zwierzęcych oraz w próbkach z pierwotnego etapu produkcji), w której do selektywnego namnażania stosuje się półpłynną pożywkę MSRV.

Serotypowaniu podlega przynajmniej jeden izolat z każdej dodatniej próbki, zgodnie ze schematem Kaufmanna-White'a-Le Minora.

1.5. Kontrole urzędowe w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) oraz kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla tych stad

Pobieranie próbek w ramach programu odbywa się na poziomie gospodarstwa.

Pobieranie próbek w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*) z inicjatywy hodowcy, zgodnie z częścią B załącznika II do rozporządzenia 2160/2003 przeprowadza się:

- 1) u piskląt jednodniowych, w trakcie rozładunku ze środka transportu przed umieszczeniem piskląt w kurniku, w którym będą utrzymywane, zgodnie z następującymi zasadami:
 - a) próbki wyściółki wraz z mekonium z 10 pojemników transportowych z każdej dostawy (po 25 g z pojemnika) lub
 - b) wymazy powierzchniowe z dna 10 pojemników (pulowane w laboratorium w 1 próbkę), w przypadku pojemników bez wyściółki lub

- c) pisklęta padłe (w tym również w czasie transportu), nie więcej niż 20 sztuk – pulowane w laboratorium w 1 próbkę.
- 2) u drobiu w czwartym tygodniu życia oraz na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj lub przed przeniesieniem do jednostki produkcyjnej, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt. 2.2.2.1. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010;
- 3) w okresie nieśności odbywa się co dwa tygodnie zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 2.2.2.1. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Koszt pobrania, transportu oraz badania ww. próbek w laboratorium ponosi hodowca.

W przypadku stosowania szczepień, w piśmie przewodnim dołączonym do próbek kierowanych do badania hodowca powinien umieścić informacje dotyczące rodzaju zastosowanej szczepionki w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*), terminu jej podania, jak również stosowania wszelkich środków przeciwdrobnoustrojowych, które mogą wpłynąć na wynik badań laboratoryjnych.

Hodowca jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji związanej z pobieraniem próbek, zawierającej co najmniej informacje dotyczące: stada (liczba sztuk drobiu, wiek), rodzaju próbek, daty i godziny pobrania próbek, danych osoby pobierającej próbkę, daty i godziny wysłania próbek do laboratorium, nazwy i adresu laboratorium oraz wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych w ramach programu. Dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce prowadzenia działalności nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy oraz kontroluje dokumentację prowadzoną przez hodowcę. Nadzór nad prawidłowością pobierania próbek jest wykonywany w trakcie kontroli realizacji harmonogramu pobierania próbek oraz w czasie przeprowadzanej okresowo kontroli sposobu pobierania próbek, która jest prowadzona z częstotliwością zależną od analizy ryzyka dokonanej przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego miejsca ze względu na miejsce prowadzenia działalności.

Nadzór może odbywać się w trakcie urzędowych kontroli gospodarstw oraz w każdym przypadku, gdy powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka konieczność.

W przypadku stwierdzenia w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy obecności serotypów *Salmonella* objętych programem lub efektu hamującego wzrost

bakterii powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza potwierdzające pobranie próbek w gospodarstwie.

Częstotliwość rutynowego pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w pkt 2.1.2.2. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Procedura pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w pkt 2.2.2.1. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Pobieranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii może zastąpić pobranie próbek przeprowadzone z inicjatywy hodowcy.

W przypadku stwierdzenia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, opłaty związane z badaniem laboratoryjnym próbek ponosi hodowca. Opłata zawiera:

- 1) koszt badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika
- 2) nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15, z późn zm.);
- 3) koszt dojazdu związanego z pobraniem próbek i koszty dowozu próbek do laboratorium, wg stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;
- 4) koszt użytych wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej.

Kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) w zakresie wykrywania serotypów *Salmonella* objętych programem zostały przewidziane w Krajowym planie kontroli urzędowej pasz, przygotowanym i wdrożonym zgodnie z postanowieniami art. 42 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z późn. zm.) oraz tytułem V rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie

kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regulami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 165 z 30.04.2004, str. 1 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 45, str. 200).

1.6. Środki podejmowane w odniesieniu do stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*), u których wykryto serotyp *Salmonella* objęty programem lub produktów w których wykryto ten serotyp, a także wszelkie podjęte środki zapobiegawcze, takie jak szczepienia

1.6.1. Postępowanie hodowcy i powiatowego lekarza weterynarii w przypadku wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*).

1.6.1.1. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii, hodowca jest obowiązany do:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii
- 2) pozostawienia drobiu w miejscu jego stałego przebywania i niewprowadzania tam innego drobiu;
- 3) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do kurnika lub miejsc, w których znajduje się drób podejrzany o zakażenie pałeczkami *Salmonella* objętymi programem lub jego zwłoki;
- 4) wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania mięsa, jaj wylęgowych, zwłok drobiu, paszy, ściółki i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania drobiu;
- 5) udostępnienia drobiu do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy wykonywaniu badań i zabiegów;
- 6) udzielania organowi Inspekcji Weterynaryjnej oraz osobom działającym w jego imieniu wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia zakażeń i ich źródeł lub zapobiegania ich dalszemu szerzeniu;
- 7) udostępnienia powiatowemu lekarzowi weterynarii dokumentacji dotyczącej stada, a w szczególności dokumentacji potwierdzającej zakup piskląt, ściółki, paszy, sprzedaży zwierząt i jaj oraz dokumentacji związanej z ewidencją leczenia;

8) zwiększenia standardów zoohigienicznych.

1.6.1.2. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań, o których mowa w ust. 1.6.1.1., powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 42 ust. 6 oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) pobiera próbki do badań laboratoryjnych we wszystkich stadach w gospodarstwie w sposób, który jest określony w załączniku do rozporządzenia nr 200/2010;
- 3) powiadamia zakłady wylęgu drobiu, do których zostały przekazane jaja wylęgowe z gospodarstwa, w którym stwierdzono w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy serotyp *Salmonella* objęty programem;
- 4) w celu ustalenia źródła zakażenia stada pałeczkami *Salmonella*, przeprowadza badania:
 - a) paszy,
 - b) wody z ujęć własnych gospodarstwa;
- 5) nakazuje w drodze decyzji administracyjnej:
 - a) izolację drobiu znajdującego się w gospodarstwie w poszczególnych kurnikach lub w innych obiektach, w których jest on utrzymywany,
 - b) zastosowanie produktów biobójczych w celu odkażania jaj wylęgowych bezpośrednio po zbiorze,
 - c) zastosowanie właściwych produktów biobójczych przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również przed wjazdami na teren gospodarstwa i wyjazdami z niego,
 - d) wylęganie jaj już inkubowanych w zakładzie wylęgowym w oddzielnych aparatach lęgowych, w oparach preparatu zawierającego produkt biobójczy, aktywny w stosunku do pałeczek *Salmonella*, dopuszczony do bieżącego odkażania w czasie lęgu;
- 6) zakazuje w drodze decyzji administracyjnej:
 - a) wywożenia jaj wylęgowych z gospodarstwa, z wyłączeniem wywozu bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty

- jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego, gdzie jaja niezwłocznie zostaną poddane obróbce cieplnej,
- b) przemieszczania drobiu z gospodarstwa i do gospodarstwa oraz ze stada i do stada w obrębie gospodarstwa chyba, że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni. W przypadku przemieszczania drobiu ze stada podejrzanego o zakażenie serotypem *Salmonella* objętego programem do uboju w rzeźni, w świadectwie zdrowia zaznacza się fakt jego pochodzenia ze stada, w którym uzyskano dodatni wynik badań w kierunku serotypu lub serotypów *Salmonella* objętych programem w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy.
 - c) stosowania produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych środków utrudniających izolację pałeczek *Salmonella* w stadzie,
 - d) wywożenia z gospodarstwa mięsa, zwłok drobiu, odchodów pochodzących od drobiu, ściółki oraz innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania drobiu, bez jego zgody.

Środki, o których mowa w ust. 1.6.1.2 są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie hodowlanym kur gatunku (*Gallus gallus*) zakażenia pałeczkami *Salmonella* objętymi programem.

1.6.1.3. W przypadku uzyskania, w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w ramach dochodzenia epizootycznego, dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem (innych, niż szczepy szczepionkowe) lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii powiatowy lekarz weterynarii w drodze decyzji administracyjnej:

1) nakazuje

- a) niezwłoczny ubój wszystkich sztuk drobiu z zaznaczeniem, że mięso musi zostać poddane obróbce cieplnej gwarantującej zabicie pałeczek *Salmonella* lub
- b) niezwłoczne zabicie wszystkich sztuk drobiu ze stada zakażonego, z tym że sztuki wykazujące objawy kliniczne choroby zawsze podlegają zabiciu,
- c) unieszkodliwienie, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia

zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1) oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 ww. rozporządzenia, zwłok wszystkich sztuk drobiu padłego i zabitego,

- d) zniszczenie jaj wylęgowych oraz piskląt z nich wylęgniętych, z tym że jaja wylęgowe nienałożone można poddać obróbce cieplnej gwarantującej zabicie wszystkich pałeczek *Salmonella*,
 - e) zniszczenie lub zagospodarowanie pasz, poprzez zastosowanie środków kontroli gwarantujących pełną inaktywację pałeczek *Salmonella*, w przypadku gdy wyniki badania laboratoryjnego próbek paszy w kierunku obecności *Salmonella* dały wynik dodatni,
 - f) zniszczenie zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 ww. rozporządzenia lub zagospodarowanie ściółki oraz odchodów, które mogły ulec skażeniu, ,
 - g) zniszczenie lub poddanie odkażaniu innych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu;
 - h) dokładne oczyszczenie i odkażenie kurników, w których był przetrzymywany drób ze stada zakażonego w odniesieniu do celu unijnego, otoczenie budynków, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, po wykonaniu czynności, o których mowa w lit. a-g,
 - i) podjęcie przez hodowcę działań, mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w gospodarstwie, określonych w ust. 2.3.
- 2) zakazuje wprowadzania drobiu do gospodarstwa oraz wyprowadzania z gospodarstwa, chyba, że drób ze stada podejrzanego o zakażenie, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni.

W przypadku wyniku dodatniego w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii koszty czynności, o których mowa w pkt 1 lit. h i lit. i, są ponoszone przez hodowcę.

1.6.2. W przypadku wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, zgodnie z pkt 2.1.2.2. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010 w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*), powiatowy lekarz weterynarii w drodze decyzji administracyjnej nakazuje podjęcie działań określonych w ust. 1.6.1.3 programu, z zastrzeżeniem pkt 2.2.2.2. lit. c załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

1.6.3. Przy przemieszczaniu zakażonego drobiu do rzeźni, w świadectwie zdrowia należy zaznaczyć fakt pochodzenia drobiu ze stada, w którym wykryto serotyp *Salmonella* objęty programem.

Wzór świadectwa jest określony w załączniku I, sekcja IV, rozdz. X, część A rozporządzenia nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75, z późn. zm.).

Badanie przedubojowe, postępowanie w trakcie uboju, ocenę mięsa oraz sposób postępowania z mięsem pozyskanym z drobiu hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*), u którego w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii stwierdzono pałeczki *Salmonella*, regulują przepisy ww. rozporządzenia.

1.6.4. Przed ponownym wstawieniem drobiu do obiektu, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza pobranie próbek w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania. Próbki do badań stanowią:

- 1) 4 wymazy powierzchniowe z podłoża, w szczególności z miejsc popękanych, zagłębień lub połączeń konstrukcyjnych – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą oraz

- 2) 4 wymazy powierzchniowe z kątów narożnych badanego pomieszczenia pobrane od poziomu podłogi do wysokości 1 m – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą oraz
- 3) 3 wymazy powierzchniowe z urządzenia służącego do karmienia – każdy wymaz pobrany z 5 metrów taśmy lub rynienki paszowej lub z 6 wybranych losowo karmideł – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą oraz
- 4) 2 wymazy powierzchniowe z systemu wentylacyjnego (każdy wymaz może być użyty do 3 wlotów lub wylotów tego systemu) – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą oraz
- 5) 2 wymazy powierzchniowe z magazynu jaj (z powierzchni sortownic, stołów) lub z końcowych 5 metrów systemu przeznaczonego do zbierania zniesionych jaj (taśmy) – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku, koszty pobrania kolejnych próbek w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania, dojazdu do gospodarstwa oraz do laboratorium, jak również ich badania w laboratorium są ponoszone przez hodowcę.

Ponowne wstawienie drobiu może odbyć się tylko po uzyskaniu ujemnych wyników próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii.

1.6.5. W przypadku gospodarstw, w których znajdują się dwa lub większa liczba stad drobiu, powiatowy lekarz weterynarii może zastosować środki, o których mowa w ppkt 1.6.1.3. oraz 1.6.2., w stosunku do tych stad drobiu, jeżeli:

- 1) stada te są utrzymywane w kurnikach, których pomieszczenia nie są całkowicie odizolowane od pomieszczeń, w których znajduje się zakażony drób lub
- 2) czynności związane z utrzymywaniem drobiu, w tym karmienie drobiu, nie odbywają się w sposób uniemożliwiający szerzenie się pałeczek *Salmonella*.

1.6.6. Powiatowy lekarz weterynarii powiadamia niezwłocznie właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*), w kierunku serotypu pałeczek *Salmonella* objętego programem, zgodnie z art. 51 ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 11

marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

1.6.7. Zasady stosowania środków zwalczających drobnoustroje oraz przeprowadzania szczepień są określone w przepisach rozporządzenia Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów na rzecz zwalczania salmonelli (Dz. Urz. UE L 212 z 02.08.2006, str. 3). Przedmiotowe rozporządzenie wprowadza zakaz stosowania środków zwalczających drobnoustroje w ramach krajowych programów zwalczania pałeczek *Salmonella*, z wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia.

1.7. Ustawodawstwo krajowe odnoszące się do wdrażania programu, w tym wszelkiego rodzaju przepisy krajowe dotyczące działalności określonej w programie

- 1) ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 165, poz. 1590, z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U z 2004 r. Nr 16, poz.145 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744 oraz z 2011 r. Nr 54, poz.278);
- 6) ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914);

- 10) ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1570, z późn. zm.);
- 11) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt i dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej (Dz. U. Nr 100, poz. 1022);
- 12) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm);
- 13) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. Nr 219, poz. 2225, z późn. zm.);
- 14) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 kwietnia 2006 r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zwalczania chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 73, poz. 516);
- 15) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2006 r. w sprawie współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej, Inspekcji Handlowej, Inspekcji Transportu Drogowego, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz jednostek samorządu terytorialnego przy zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych (Dz. U. Nr 83, poz. 575);
- 16) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15, z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do sprzedaży bezpośredniej (Dz. U. z 2007 r. Nr 5, poz. 38);
- 18) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 maja 2007 r. w sprawie wykazu laboratoriów upoważnionych do prowadzenia badań pasz

oraz pasz leczniczych w ramach urzędowej kontroli (Dz. U. Nr 98, poz. 653, późn. zm.);

- 19) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 października 2008 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz. U. Nr 193, poz. 1193);
- 20) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji (Dz. U. Nr 200, poz. 1236);
- 21) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie rzeczoznawców wyznaczonych przez powiatowego lekarza weterynarii do przeprowadzenia szacowania (Dz. U. Nr 142, poz. 1161);
- 22) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2010 r. w sprawie sposobu ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego (Dz. U. Nr 173, poz. 1178);
- 23) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 września 2010 r. w sprawie rejestru zakładów produkujących produkty pochodzenia zwierzęcego lub wprowadzających na rynek te produkty oraz wykazów takich zakładów (Dz. U. Nr 187, poz. 1258);
- 24) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 38).

1.8 Pomoc finansowa udzielana przedsiębiorstwom spożywczym i paszowym w ramach programu:

Pomoc finansowa przyznawana jest zgodnie z art. 49 i 57 c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, z uwzględnieniem ust. 1.8.1.

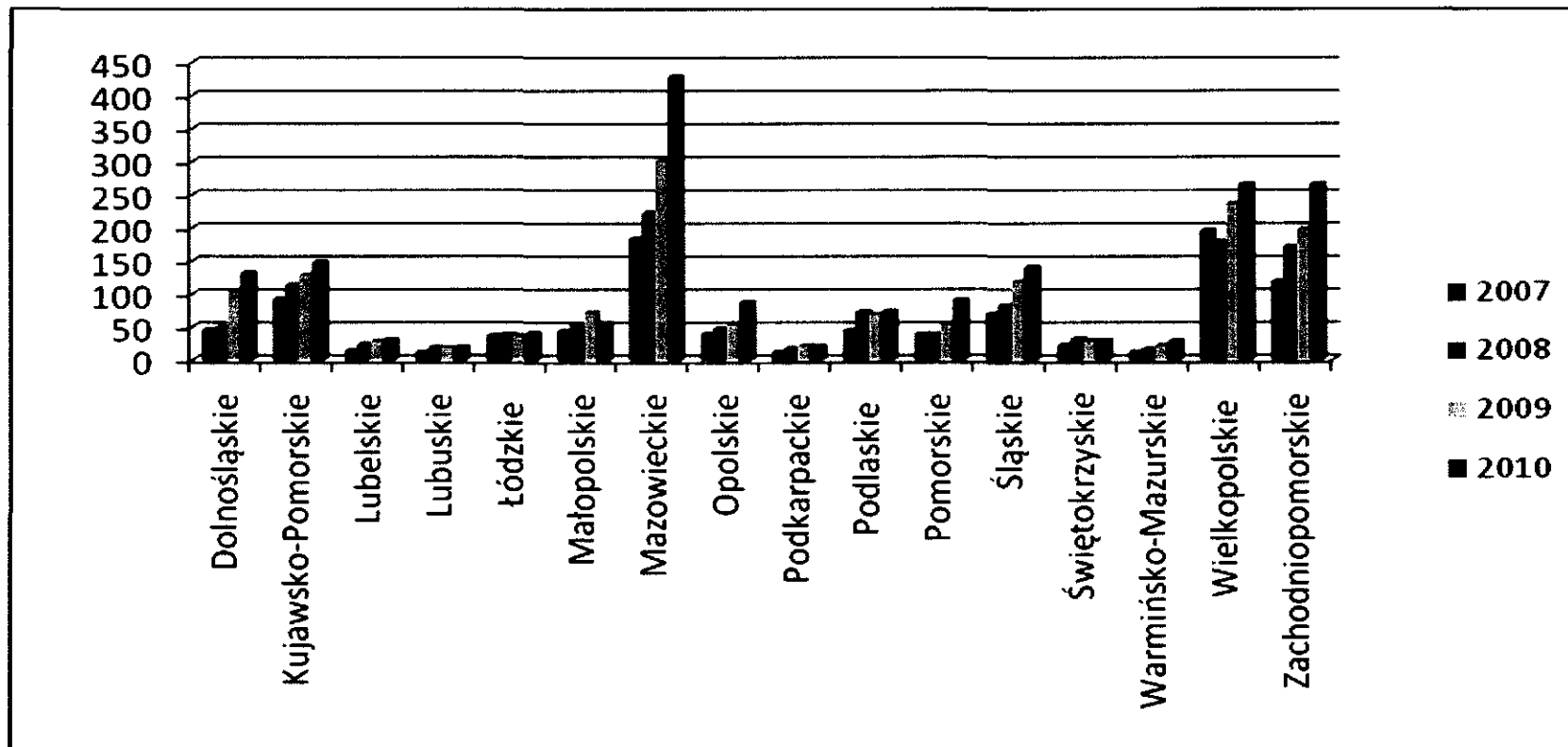
1.8.1. Odszkodowanie nie przysługuje:

- 1) gdy hodowca nie stosował się do:
 - a) przepisów określonych w programie,
 - b) zakazów i nakazów wydanych przez powiatowego lekarza weterynarii w drodze decyzji administracyjnej;

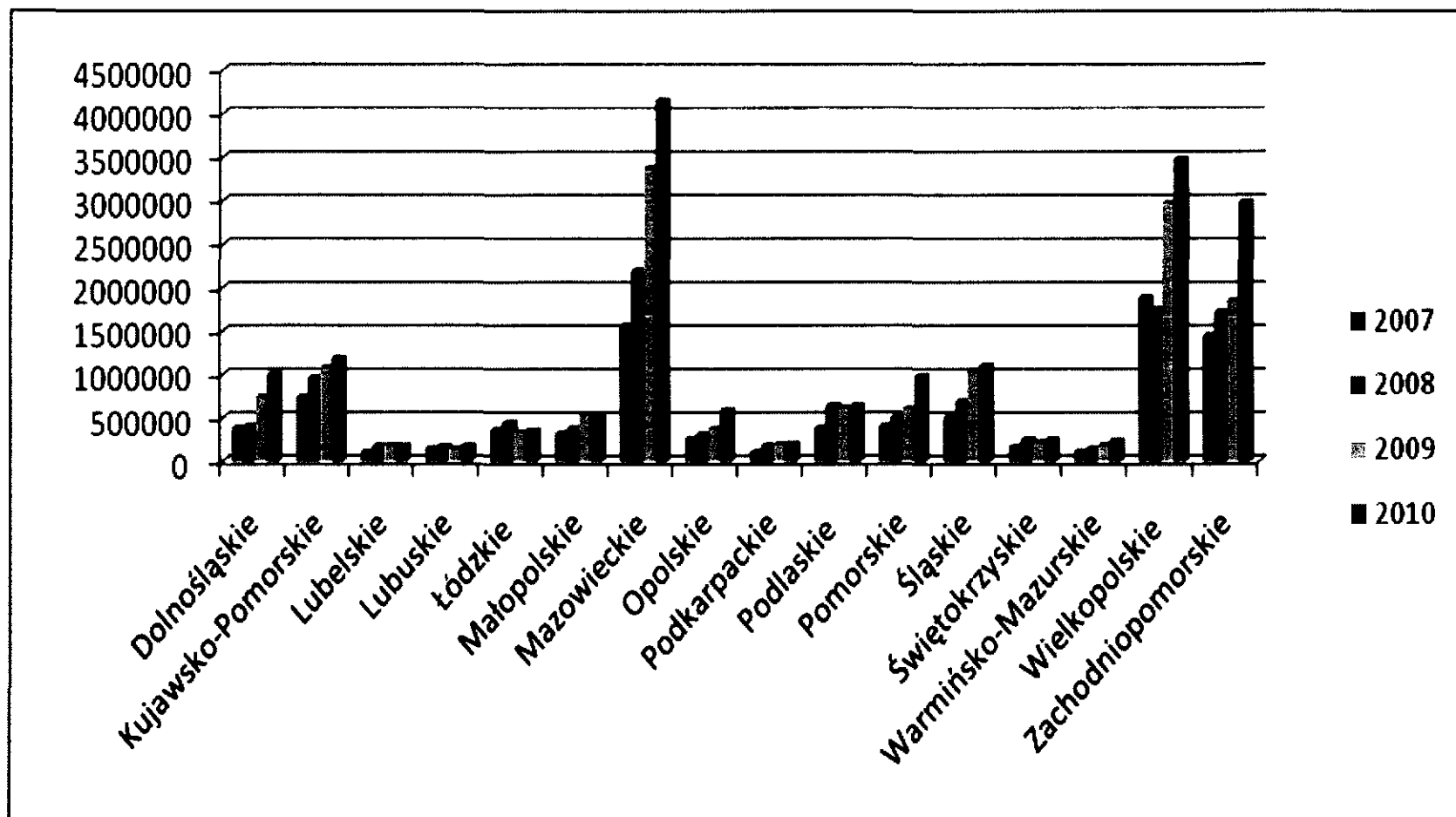
- 2) za drób gatunku kura (*Gallus gallus*) ze stad hodowlanych objętych programem powyżej 65. tygodnia życia;
- 3) za drób w przypadku, którego stwierdzono serotyp *Salmonella* objęty programem lub efekt hamujący wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy od piskląt jednodniowych, a następnie uzyskano dodatni wynik badań laboratoryjnych w próbach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii od tego drobiu;
- 4) w przypadku stwierdzenia w gospodarstwie po raz trzeci i kolejny zakażenia pałeczkami *Salmonella* objętymi programem lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*).

2. WYMAGANIA DOTYCZĄCE PRZEDSIĘBIORSTW PASZOWYCH I ŻYWNOŚCIOWYCH OBJĘTYCH PROGRAMEM

2.1. Liczba stad hodowlanych oraz liczba sztuk drobiu hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2007-2010

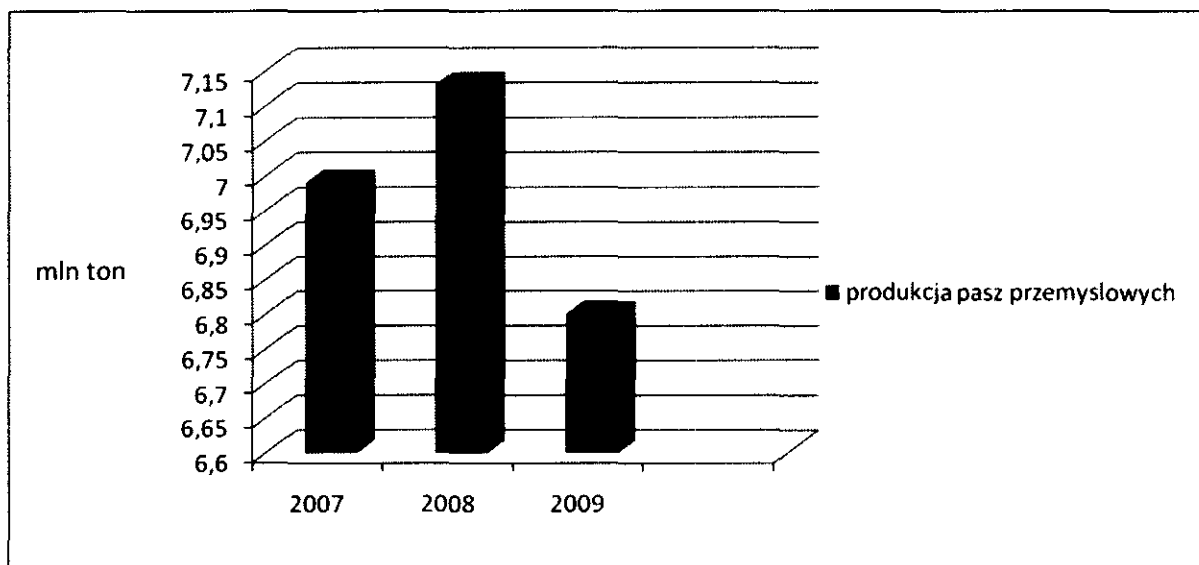
Rys. 3. Dane dotyczące łącznej liczby stad hodowlanych w latach 2007-2010 w poszczególnych województwach.

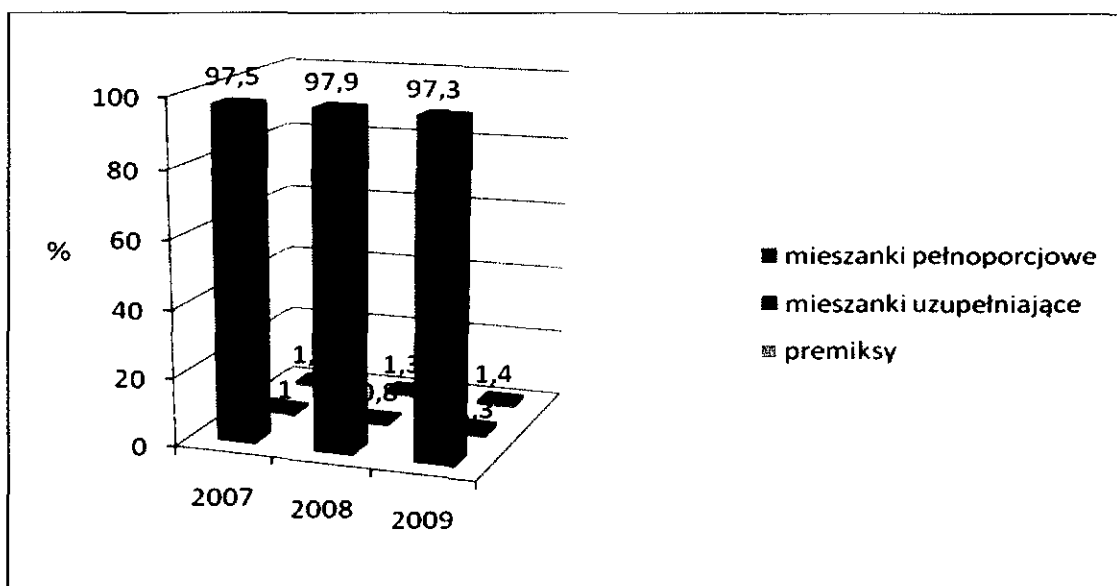
Rys. 4. Liczba sztuk drobiu w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) w latach 2007 - 2010 w poszczególnych województwach.

2.2. Struktura produkcji pasz

Strukturę produkcji pasz w Polsce przedstawiają rys. 5-6.

Rys. 5. Wielkość produkcji pasz przemysłowych w Polsce w latach 2007-2009 (Źródło: GUS, IERiGŻ)

Rys. 6. Struktura produkcji pasz przemysłowych dla drobiu w latach 2007-2009 (w %) (Źródło: GUS, IERiGŻ)

2.3. Wytyczne dotyczące dobrych praktyk produkcji zwierzęcej lub inne wytyczne w zakresie bezpieczeństwa biologicznego.

W odniesieniu do stad hodowlanych, wymagania w zakresie dobrej praktyki higienicznej zostały zawarte w rozdziale 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych.

Zaleca się stosowanie następujących środków bioasekuracji:

- 1) ogrodzenie gospodarstwa uniemożliwiające wstęp osobom postronnym oraz zwierzętom;
- 2) stosowanie zasady "cały kurnik pełen/cały kurnik pusty";
- 3) zapewnienie odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 4) stosowanie prawidłowej obsady kurnika;
- 5) utrzymywanie w kurniku, w obrębie jednego stada, drobiu w jednakowym wieku;
- 6) izolacji poszczególnych kurników przez stosowanie osobnej obsługi, żywienia, i narzędzi.
- 7) zabezpieczenie paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków,
- 8) pasz kruszonych w żywieniu drobiu;
- 9) mat dezynfekcyjnych nasączonych środkiem odkażającym, przed wjazdem na teren gospodarstwa oraz przed wejściami do poszczególnych kurników;
- 10) oddzielnej odzieży ochronnej dla każdego stada w kurniku;
- 11) prowadzenie rejestrów wejść osób postronnych na teren gospodarstwa;
- 12) odkażanie kół pojazdów wjeżdżających na teren gospodarstwa;
- 13) regularne aktualizowanie planu zabezpieczenia gospodarstwa przeciwko gryzoniom;
- 14) prowadzenie rejestru prowadzonego regularnie odkażania, dezynsekcji i deratyzacji;
- 15) zatrudnienie do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu osób posiadających aktualne badania na nosicielstwo pałeczek *Salmonella*.

Zaleca się stosowanie przez hodowców drobiu środków bioasekuracji w gospodarstwie. W tym zakresie, dostępny jest szereg publikacji dotyczących zasad dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz dobrej praktyki higienicznej (GHP).

2.4. Nadzór weterynaryjny nad gospodarstwami

W zakresie środków profilaktyki weterynaryjnej podejmowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podstawowe znaczenie ma ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Ustawa ta

ustanawia nadzór organów administracji publicznej nad prowadzeniem działalności związanej z utrzymywaniem drobiu, określa warunki zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa epizootycznego dla prowadzenia tego rodzaju działalności oraz określa katalog środków nadzoru. Katalog ten obejmuje kompetencje organów administracji weterynaryjnej do wydawania aktów administracyjnych (decyzji administracyjnych) oraz prowadzenia działań faktycznych o charakterze materialno-technicznym.

Podjęcie działalności nadzorowanej w zakresie przewozu drobiu i obrotu nim oraz prowadzenia stacji kwarantanny oraz zakładu drobiu jest dozwolone po stwierdzeniu spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla danego rodzaju działalności, w drodze decyzji administracyjnej wydanej przez powiatowego lekarza weterynarii.

Powiatowy lekarz weterynarii wydając decyzję administracyjną o spełnieniu wymagań weterynaryjnych, nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny podmiotowi lub poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ta działalność ma być prowadzona, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Podmioty prowadzące działalność nadzorowaną są zobowiązane do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej w terminie siedmiu dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej obowiązane są zapewnić spełnienie następujących wymagań weterynaryjnych: lokalizacyjnych, zdrowotnych, higienicznych, sanitarnych, organizacyjnych, technicznych lub technologicznych zabezpieczających przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów.

W ramach nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nad działalnością związaną z drobiem pracownikom tej Inspekcji, jak również osobom wyznaczonym do wykonywania w jej imieniu określonych zadań, przysługuje prawo

przeprowadzenia w każdym czasie kontroli w zakresie spełnienia przez podmioty nadzorowane wymagań weterynaryjnych.

Uprawnienia kontrolne, oprócz prawa wstępu na teren prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, obejmują, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, także prawo do nieodpłatnego pobierania próbek do badań oraz żądania pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli, w tym okazywania i udostępniania dokumentów lub danych informatycznych związanych z tą kontrolą.

Jeżeli w wyniku kontroli zostaną stwierdzone uchybienia w spełnieniu wymagań weterynaryjnych przez podmioty nadzorowane, organom Inspekcji Weterynaryjnej przysługują kompetencje doprowadzenia wadliwego stanu faktycznego do stanu nakazanego w przepisach prawa weterynaryjnego. Inspekcja Weterynaryjna działa w tym zakresie łącząc realizację funkcji kontrolnych z zadaniami i kompetencjami właściwymi dla innych organów administracji publicznej, a w szczególności z uprawnieniami władczymi dającymi możliwość wydawania decyzji administracyjnych, w tym różnego rodzaju nakazów i zakazów.

W przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej naruszone są wymagania weterynaryjne powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, może wydać jedną z następujących decyzji administracyjnych:

- 1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie;
- 2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień;
- 3) zakazującą umieszczania na rynku zwierząt lub handlu zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami, wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

Wybór decyzji pozostawiono uznaniu powiatowego lekarza weterynarii. Nie jest to jednak uznanie swobodne. Dokonując bowiem rozstrzygnięcia, organ Inspekcji Weterynaryjnej ma na względzie wynikające z naruszenia prawa weterynaryjnego zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

W przypadku niezastosowania się przez podmiot do nakazów lub zakazów wynikających z decyzji administracyjnej wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii ma obowiązek wydania kolejnej

decyzji administracyjnej, zakazującej prowadzenia dalszej działalności przez podmiot i skreśla go z rejestru. Decyzja taka nie jest wydawana w stosunku do gospodarstw utrzymujących drób, z wyjątkiem zakładów drobiu (art. 9 ust. 3 ww. ustawy).

Oznacza to, że brak dobrowolnego zastosowania się przez podmiot do pierwszego rozstrzygnięcia powiatowego lekarza weterynarii powoduje wydanie w sprawie kolejnej bardziej restrykcyjnej decyzji administracyjnej.

2.5. Wpis gospodarstw do rejestru

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o której mowa w ust. 2.4.

Wzór rejestru jest określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

2.6. Prowadzenie dokumentacji w gospodarstwach

Zgodnie z rozdziałem 1 część I lit. B ust. 7 i 8 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych w zakładzie hodowli zarodowej, zakładzie reprodukcyjnym oraz zakładzie odchowu drobiu dokumentację prowadzi się dla każdego stada. Powyższą dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Zgodnie z art. 69 ust 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, jeżeli tkanki i produkty pochodzące od zwierząt są przeznaczone do spożycia przez ludzi, to posiadacze tych zwierząt lub osoby odpowiedzialne za zwierzęta są obowiązani do posiadania dokumentacji w formie ewidencji nabycia, posiadania i stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych oraz leczenia zwierząt prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia przez lekarzy weterynarii dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej z wykonywanych czynności leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich, a także tryb dokonywania wpisów w tej ewidencji przez lekarzy weterynarii został określony przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt i dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej.

Wspomniane dokumenty lekarz weterynarii oraz posiadacz zwierzęcia przechowują przez okres 5 lat od daty dokonania w nich ostatniego wpisu, zgodnie z art. 69 dyrektywy 2004/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. zmieniająca dyrektywę 2001/82/WE w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych (Dz. Urz. UE L 136 z 30.04.2004, str. 58).

Wzór dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji (Dz. U. Nr 200, poz. 1236).

2.7. Dokumenty, w które zaopatruje się drób

W handlu, jak również przy przywozie, dokumenty są wystawiane zgodnie z:

- 1) rozporządzeniem Komisji (WE) 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 94, z 31.03.2004, str. 44);
- 2) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. UE L 226 z 23.08.2008, str. 1);
- 3) ustawą z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej;
- 4) ustawą z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu;
- 5) ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. UE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.), podmioty działające na rynku powinny zapewnić możliwość monitorowania żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz. W tym celu podmioty te powinny utworzyć systemy i procedury umożliwiające przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz.

Zgodnie z przepisem art. 7 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego, przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego zaopatruje się w świadectwa zdrowia lub inne dokumenty określone w prawodawstwie unijnym.

Wywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego odbywa się zgodnie z wymaganiami uzgodnionymi z władzami danego państwa.

Dodatkowo dla każdej przesyłki zwierząt przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej, w tym podlegającej wywozowi, wystawia się w systemie TRACES Świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym.

2.8. Inne środki w celu zapewnienia identyfikacji zwierząt

W celu zapewnienia identyfikacji drobiu przemieszczanego na terytorium Unii Europejskiej wystawia się w systemie TRACES Świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym, zawierające szczegółowe dane dotyczące przesyłki tego drobiu, w szczególności miejsce pochodzenia i przeznaczenia.

W przypadku przesyłek podlegających wywozowi, dane dotyczące przesyłki są również wprowadzane do systemu TRACES. W systemie odnotowywana jest również kontrola dobrostanu na granicy.

Przy przywozie dla każdej przesyłki wystawiany jest dokument CVED zgodny z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 282/2004 z dnia 18 lutego 2004 r. wprowadzającym dokument zgłoszenia i kontroli weterynaryjnych dotyczących zwierząt wwożonych do Wspólnoty pochodzących z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 49 z 19.02.2004, str. 11), którego oryginał towarzyszy przesyłce drobiu do miejsca

przeznaczenia. Dodatkowo wersja elektroniczna dokumentu CVED jest wprowadzana do systemu TRACES.

Część B

1. Identyfikacja programu

Państwo Członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: Salmonelozы odzwierzęce

Populacja zwierząt objęta programem: stada hodowlane gatunku kura (*Gallus gallus*)

Rok wdrożenia: 2012-2013

Dane kontaktowe: Główny Inspektorat Weterynarii,

+48 22 623-20-89,

giw@wetgiw.gov.pl

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby

W Rzeczypospolitej Polskiej stada hodowlane monitorowano w kierunku gatunkowo specyficznych i niespecyficznych pałeczek *Salmonella* od lipca 1999 r., zgodnie z instrukcjami Głównego Lekarza Weterynarii opracowanymi na podstawie dyrektywy Rady 92/117/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. dotyczącej środków ochrony przed określonymi chorobami odzwierzęcymi i odzwierzęcymi czynnikami chorobotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w celu zapobieżenia zakażeniom i zatruciom przenoszonym przez żywność (Dz. Urz. UE L 62 z 15.03.1993, str. 38, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 40, z późn. zm.). Badania kontrolne prowadzono na koszt właścicieli stad. Stada zakażone lub podejrzane o zakażenie podlegały ubojowi zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie Rady 71/118/EWG z dnia 15 lutego 1971 r. w sprawie problemów zdrowotnych wpływających na handel świeżym mięsem drobiowym (Dz. Urz. WE L 55 z 08.03.1971, str. 23 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 209, z późn. zm.).

W 2007 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęła się realizacja „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)”. Wyniki realizacji ww. programu zawiera tab. 1.

Rok	Liczba stad zbadanych (stada w okresie	Procent stad zakażonych przynajmniej 1	Procent dorosłych stad zakażonych przynajmniej 1 serotypem objętym
-----	--	--	--

	odchowu i dorosłe)	serotypem objętym programem (stada w okresie odchowu i dorosłe)	programem
2010	1839	2,34	2,57
2009	1448	2,49	2,62
2008	1159	5,44	5,75
2007	965	4,66	3,21

Tab. 1. Wyniki realizacji krajowego programu zwalczania *Salmonella* w stadach hodowlanych w latach 2007-2010.

Salmonella Enteritidis, w odróżnieniu od innych serotypów, posiada zdolność zakażenia jajników, co powoduje przedostawanie się bakterii do jaj, podczas gdy inne serotypy zwykle pozostają w kale i zanieczyszczają powierzchnie skorupki jaj. *Salmonella* Enteritidis w zakażonych stadach hodowlanych, za pośrednictwem jaj, zakaża pisklęta, a te w stadach nieśnych - jaja i produkty jajeczne. Zatem obserwowane jest pionowe i poziome: bezpośrednie (z osobnika na osobnika) i pośrednie (ze środowiska) szerzenie się zakażeń pałeczkami *Salmonella* w stadach drobiu.

Głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzęcych pałeczek *Salmonella* w Rzeczypospolitej Polskiej jest drób. Do zakażeń u ludzi najczęściej dochodzi poprzez spożywanie skażonych produktów pochodzenia zwierzęcego, tj. mięsa i przetworów mięsnych, głównie drobiowych, oraz jaj i produktów jajecznych. Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Polsce są zbierane przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny, a następnie na ich stronie internetowej publikowane w postaci co dwutygodniowych meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne i zatruciach.

Rok	Liczba zarejestrowanych zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki <i>Salmonella</i>
2009	8 964
2008	9 478
2007	11 566

2006	13 214
2005	15 821

Tab. 2. Dane dotyczące liczby zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* w latach 2005-2009.

3. Opis wdrożonego programu

Zgodnie z założeniami art. 4 ust. 5 rozporządzenia nr 2160/2003 cel wspólnotowy określony w rozporządzeniu nr 1003/2005 został ustanowiony na okres przejściowy obejmujący trzy lata do końca 2009 roku. Począwszy od 2010 roku w Państwach Członkowskich rozpoczęła się realizacja programów, których celem jest osiągnięcie ostatecznego celu unijnego określonego przez Komisję Europejską w rozporządzeniu nr 200/2010.

Celem programu w latach 2012-2013 będzie ograniczenie występowania w dorosłych stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) liczących przynajmniej 250 sztuk drobiu pięciu serotypów *Salmonella* mających największe znaczenie dla zdrowia publicznego do poziomu wskazanego w ww. przepisach unijnych. Zgodnie z założeniami programu, w trakcie jego realizacji w 2012 roku przewiduje się nie więcej niż 30 stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonych serotypem *Salmonella* objętym programem., natomiast w roku 2013 nie więcej niż 18 takich stad.

Na potrzeby sprawozdawczości przyjmuje się następującą definicję stada hodowlanego gatunku kura (*Gallus gallus*) zakażonego w odniesieniu do celu unijnego – jest to stado dorosłe, w którym wykryto obecność pałeczek *Salmonella* należących do serotypów objętych programem (innych niż szczepy szczepionki), w jednej lub więcej próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, nawet jeśli *Salmonella* zostanie wykryta tylko w próbce kurzu, lub jeśli potwierdzające pobieranie próbek w ramach kontroli urzędowych zgodnie z ust. 2.2.2.2 lit. b nie potwierdza wykrycia przedmiotowych serotypów *Salmonella*, ale w próbce stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii.

Cel unijny będzie realizowany poprzez badanie wszystkich stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) objętych zakresem rozporządzenia nr 2160/2003, w tym stad w okresie odchowu. W przypadku wykrycia w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy serotypu *Salmonella* objętego programem, następuje pobranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii. W przypadku wykrycia w próbkach

pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii serotypu *Salmonella* objętego programem, program przewiduje:

- 1) likwidację zakażonego stada poprzez ubój lub zabicie;
- 2) unieszkodliwienie zwłok padłego lub zabitego drobiu, zniszczenie lub poddanie obróbce jaj wylęgowych oraz zniszczenie piskląt wylęgniętych z jaj wylęgowych pochodzących ze stad zakażonych;
- 3) zniszczenie lub zagospodarowanie pasz, w przypadku gdy w badaniu próbek paszy uzyskano wynik dodatni w kierunku serotypu *Salmonella* objętego programem;
- 4) zniszczenie lub zagospodarowanie ściółki, odchodów i innych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu;
- 5) przeprowadzenie oczyszczania i odkażania

co zostało szczegółowo opisane w części A ust. 1.6.1.3 oraz 1.6.2.

Istotnym środkiem dla osiągnięcia celu jest stosowanie przez hodowców zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*).

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Środki przewidziane programem

4.1. Podsumowanie środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: 2012-2013

- Kontrola /Zwalczanie
- Badania
- Ubój drobiu z wynikiem dodatnim
- Zabicie drobiu z wynikiem dodatnim
- Obróbka produktów pochodzenia zwierzęcego
- Usuwanie produktów pochodzenia zwierzęcego
- Inne środki: zniszczenie i obróbka paszy

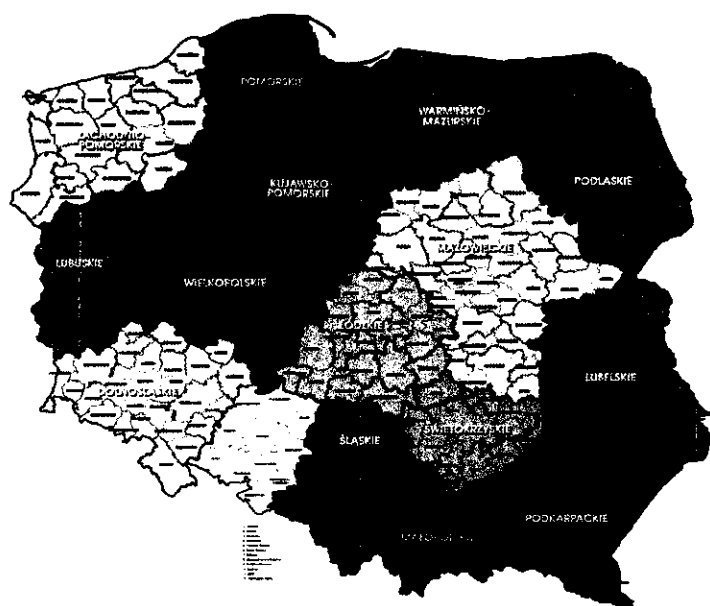
4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację realizacji programu

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za opracowanie programu, a następnie nadzoruje jego realizację

oraz informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji. Na poziomie województwa nadzór nad realizacją programu spoczywa na wojewódzkim lekarzu weterynarii. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu na poziomie powiatu sprawuje powiatowy lekarz weterynarii, który jest również odpowiedzialny za wykonywanie wszelkich czynności urzędowych w ramach programu.

4.3. Obszary geograficzne i administracyjne, na których program będzie realizowany

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ryc. 7. Podział administracyjny Polski na województwa i powiaty.

4.4. Środki wdrożone w ramach programu

4.4.1. Środki i stosowne prawodawstwo w zakresie wpisu gospodarstw do rejestru

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Wzór rejestru jest w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.4.2. Środki i stosowne prawodawstwo w zakresie powiadomienia o chorobie

Środki stosowane w zakresie powiadamiania o chorobie wynikają z art. 42 ust. 1-9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Zgodnie z przepisem art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organy Inspekcji Weterynaryjnej prowadzą system zbierania, przechowywania, analizowania, przetwarzania danych i przekazywania danych o chorobach zakaźnych zwierząt, w tym o chorobach objętych programem zwalczania.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje sąsiednim powiatowym lekarzom weterynarii oraz wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informację o powzięciu podejrzenia lub potwierdzeniu wystąpienia serotypu *Salmonella* objętego programem zwalczania, po powzięciu podejrzenia lub stwierdzeniu jego wystąpienia w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*). Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje informację, o której mowa powyżej Głównemu Lekarzowi Weterynarii.

Dodatkowo powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla miejsca prowadzenia działalności powiadamia państwowego powiatowego inspektora sanitarnego właściwego dla miejsca prowadzenia działalności o wystąpieniu serotypu *Salmonella* objętego programem zwalczania w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*).

4.4.3. Środki i prawodawstwo w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania:

Zostały szczegółowo określone w części A ust. 1.6.

4.4.4 Sposób przeprowadzania kontroli i środki podejmowane w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania:

Gospodarstwa prowadzące hodowlę drobiu lub wylęg drobiu podlegają zatwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii, który przeprowadza kontrolę zgodnie z przepisami rozdziału 2 § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. Nr 219, poz. 2225, z późn. zm.).

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy, w zakresie wykrycia serotypu *Salmonella* objętego programem w stadzie hodowlanym gatunku kura (*Gallus gallus*), stosuje się przepisy art. 42 ust. 1-5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 44 ust. 1 w/w ustawy podejmuje czynności weterynaryjne w celu wykrycia lub wykluczenia choroby, w tym wydaje decyzję administracyjną, w której nakazuje m.in. odosobnienie drobiu znajdującego się w gospodarstwie w poszczególnych kurnikach lub w innych obiektach oraz zakazuje przemieszczania drobiu z gospodarstwa i do gospodarstwa, chyba, że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni oraz wywożenia jaj wylęgowych z gospodarstwa.

4.4.5. Środki i prawodawstwo w zakresie kontroli choroby:

- 1) art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność;
- 3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. UE L 212 z 02.08.2006, str.3);
- 4) rozporządzenie Komisji (UE) Nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus*.

4.4.6. Środki i stosowne prawodawstwo w zakresie odszkodowania dla właścicieli zwierząt poddanych ubojowi lub zabitych:

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 49 i 57c);
- szczegółowy opis w części A ust. 1.8.

4.4.7. Środki w zakresie bezpieczeństwa biologicznego obowiązujące w gospodarstwach

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. Nr 219, poz. 2225, z późn. zm.);

Zaleca się stosowanie w gospodarstwie środków bioasekuracji. Są one określone w zasadach dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) i dobrej praktyki higienicznej (GHP).

Dodatkowe informacje, dotyczące kwestii bezpieczeństwa biologicznego są systematycznie umieszczane na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii w zakładce „Zdrowie i ochrona zwierząt”.

5. Ogólny opis kosztów i korzyści:

Główną korzyścią z realizacji programu będzie znaczna redukcja poziomu zakażeń stad pałeczkami *Salmonella*, co zwiększy konkurencyjność polskiego drobiu i jaj wylęgowych na rynku Unii, jak również na rynkach państw trzecich.

Ponadto należy podkreślić, że salmoneloza jest najczęściej notowaną chorobą odzwierzęcą, a skażone produkty drobiowe są główną przyczyną wywołującą zachorowania u ludzi. Kontynuacja realizacji programu zwalczania *Salmonella* w stadach hodowlanych pozwoli w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu unijnego i ograniczenie występowania pałeczek *Salmonella* objętych programem w stadach hodowlanych do 1 % lub poniżej, spowoduje znaczącą redukcję zakażenia pionowego i przenoszenia pałeczek *Salmonella* na niższe szczeble piramidy hodowlanej drobiu, tj. na stada kur niosek lub brojlerów. Tym samym zakup piskląt ze stad hodowlanych objętych programem oraz stosowanie zasad bioasekuracji i dobrej praktyki higienicznej w gospodarstwach utrzymujących nioski i brojlery pozwoli na znaczne obniżenie zakażenia w tych populacjach drobiu, a w konsekwencji zmniejszy się liczba zachorowań u ludzi, dzięki czemu poważnie zredukowane zostaną koszty leczenia wydatkowane na ten cel. Dodatkowo również zmniejszone zostaną nakłady ze środków budżetu państwa przeznaczone na realizację programów zwalczania *Salmonella* w stadach kur niosek oraz brojlerów kurzych. Szacowane ogólne koszty realizacji programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) w roku 2012

wyniosą 5 797 068,99 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu strona polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów w wysokości 1 413 640,15 euro.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2012.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) w roku 2013 wyniosą 3 581 308,47 zł. Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu strona polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów w wysokości 864 749,98 euro.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2013.

6. Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego w ciągu ostatnich pięciu lat

6.1. Rozwój salmonelozy odzwierzęcej

6.1.1. Dane dotyczące rozwoju salmonelozy odzwierzęcej

Rok: 2006 Sytuacja z dnia: 31.12.2006 r. (dane zostały zebrane w oparciu o dobrowolny monitoring)

Gatunek: *Gallus gallus* Choroba/zakażenie^(a): *Salmonella* Enteritidis; S. Typhimurium; S. Infantis; S. Hadar, S. Virchow

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba sztuk drobiu	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba sztuk drobiu objętych programem	Liczba zbadanych stad ^(d)	Liczba stad ^(e) z dodatnim wynikiem ^(a)			Liczba stad zlikwidowanych ^(a)		Łączna liczba sztuk drobiu ubitych lub zniszczonych ^(a)		Ilość zniszczonych jaj (liczba lub masa) ^(a)		Ilość jaj skierowanych do produkcji (liczba lub masa) ^(a)	
							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Rzeczpospolita Polska							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Ogółem	Hodowla -ne dorosłe	1100		990		850	109	15	52	0	0	0	0	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

(a) Dla *Salmonelli* odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem zwalczania (a1) dla *Salmonella* Enteritidis, (a2) dla *Salmonella* Typhimurium, (a3) dla innych serotypów, (a4) dla *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium.

(b) Stada hodowlane (chów, stada dorosłe).

(c) Łączna liczba stad w regionie włączając stada kwalifikujące się i nie kwalifikujące się do programu.

(d) Liczba stad zbadana na obecność serotypu *Salmonella* objętego programem. W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

(e) Jeżeli, zgodnie z przypisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, próba dodatnia powinna być brana pod uwagę tylko raz.

Rok: 2007- 2010 Sytuacja z dnia: ostatni dzień grudnia każdego roku (dane zostały zebrane w oparciu o wyniki realizacji „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus*”)

Gatunek: *Gallus gallus* Choroba/zakażenie ^(a): *Salmonella* Enteritidis; S. Typhimurium; S. Infantis; S. Hadar, S. Virchow

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba sztuk drobiu	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba sztuk drobiu objętych programem	Liczba zbadanych stad ^(d)	Liczba stad ^(e) z dodatnim wynikiem ^{(a)*}			Liczba stad zlikwidowanych ^{(a)*}		Łączna liczba sztuk drobiu ubitych lub zniszczonych ^{(a)*}		Ilość zniszczonych jaj (liczba) ^(a)		Ilość jaj skierowanych do produkcji (liczba) ^(a)	
							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Rzeczpospolita Polska							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
2007	Hodowlane dorosłe	989	8 980 270	974	8 852 878	965	19	6	6	24	6	172 597	40 244	735 234	280 375	212 040	0
2008	Hodowlane (drosłe oraz w okresie odchowu)	1184	11 015 952	1183	10 983 615	1159	45	5	13	50	13	305 413	93 484	1 638 761	475 278	216 134	74 310
2009	Hodowlane (drosłe oraz w okresie odchowu)	1498	14 576 537	1456	14 155 340	1448	24	5	7	31**	6	209 309	56 852	784 270	668 302	293 107	120 769

2010	Hodowlane (dorosłe oraz w okresie odchowu)	1861	18 077 996	1844	17 935 552	1839	35	2	6	28	4	152 577	25 730	332 840	91 819	225 363	88 167
------	--	------	---------------	------	---------------	------	----	---	---	----	---	------------	-----------	---------	-----------	------------	-----------

(a) Dla *Salmonelli* odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem zwalczania (a1) dla *Salmonella Enteritidis*, (a2) dla *Salmonella Typhimurium*, (a3) dla innych serotypów, (a4) dla *Salmonella Enteritidis* lub *Salmonella Typhimurium*.

(b) Stada hodowlane (chów, stada dorosłe).

(c) Łączna liczba stad w regionie włączając stada kwalifikujące się i nie kwalifikujące się do programu.

(d) Liczba stad zbadana na obecność serotypu *Salmonella* objętego programem W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy, nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

(e) Jeżeli, zgodnie z przypisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, próba dodatnia powinna być brana pod uwagę tylko raz.

* również drób w okresie odchowu

** jedno stado powiązane epidemiologicznie ze stadem zakażonym

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

6.2.1. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2007-2010

Gatunek zwierząt (a): *Gallus gallus*

Kategoria (b): stada hodowlane (stada wszystkie)

Opis zastosowanych badań serologicznych: zgodnie pkt 3 załącznika do rozporządzenia 1003/2005 oraz 200/2010

Opis zastosowanych badań mikrobiologicznych i wirusologicznych: zgodnie pkt 3 załącznika do rozporządzenia 1003/2005 oraz 200/2010

Opis innych zastosowanych badań: nie dotyczy

Region (c)	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne i wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek (d)	Liczba próbek z wynikiem dodatnim (e)	Liczba zbadanych próbek (d)	Liczba próbek z wynikiem dodatnim (e)	Liczba zbadanych próbek (d)	Liczba próbek z wynikiem dodatnim (e)
Rzeczpospolita Polska						
2007	12*	38	2 655	38	-	-
2008	207	63	8 446	63	-	-
2009	268	36	2 097	36	-	-
2010	104	43	Badanie bakteriologiczne: 1947 Badanie efektu hamującego: 1844 Badanie skuteczności odkażania: 53;	Badanie bakteriologiczne: 43; Badanie efektu hamującego: 0 Badanie skuteczności odkażania: 0	Inne (np. badanie paszy i wody): 38	brak danych

*część badań serologicznych była wykonywana na koszt właściciela

a) Gatunek zwierząt.

b) Kategoria/dodatkowe określenia, np. stada hodowlane, kury nioski, brojlery, indyki hodowlane, indyki brojlery stosownie do potrzeb.

c) Region określony w zatwierdzonym programie kontroli i zwalczania chorób państwa członkowskiego.

d) Liczba zbadanych próbek.

e) Liczba próbek z wynikiem dodatnim.

6.3. Dane dotyczące zakażenia

Rok: 2007- 2010

Gatunek zwierząt (a): *Gallus gallus* stada hodowlane

Region (b)	Liczba zakażonych stad (c)	Liczba zakażonych zwierząt
Rzeczpospolita Polska- 2007	38	265 925*
Rzeczpospolita Polska -2008	63	398 897*
Rzeczpospolita Polska- 2009	36	266 161*
Rzeczpospolita Polska- 2010	43	178 307*

(a) Gatunek zwierząt.

(b) Region określony w programie kontroli i zwalczania chorób państwa członkowskiego.

(c) Stada lub gospodarstwa, stosownie do sytuacji

* liczba zwierząt ubitych/zabitych w ramach programu

6.4. Dane dotyczące programów szczepień- nie dotyczy.

7. Założenia programu

7.1. Założenia związane z badaniami

7.1.1 Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Rok: 2012

Gatunek zwierząt (a): *Gallus gallus* stada hodowlane (stada wszystkie)

Region (b)	Rodzaj badania (c)	Populacja docelowa (d)	Rodzaj próbki (e)	Cel (f)	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	badanie bakteriologiczne	stada hodowlane	kał / okładziny na obuwie/ kurz	wykrycie stada zakażonego	2056
				stwierdzenie skuteczności przeprowadzonego odkażania	150
				stwierdzenie efektu hamującego	2056
	badanie serologiczne			określenie serotypu	102

- (a) Gatunek, w razie potrzeby.
- (b) Region określony w zatwierdzonym programie kontroli i zwalczania chorób państwa członkowskiego.
- (c) Opis badania.
- (d) Wyszczególnienie gatunków i kategorii zwierząt objętych programem, w razie potrzeby.
- (e) Opis próbki (np. odchody).
- (f) Opis celu (np. nadzór, monitorowanie, kontrola szczepień).

Rok: 2013**Gatunek zwierząt (a): *Gallus gallus* stada hodowlane (stada wszystkie)**

Region (b)	Rodzaj badania (c)	Populacja docelowa (d)	Rodzaj próbki (e)	Cel (f)	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	badanie bakteriologiczne	stada hodowlane	kał / okładziny na b/ kurz	wykrycie stada zakażonego	2056
				stwierdzenie skuteczności przeprowadzonego odkażania	90
				stwierdzenie efektu hamującego	2056
	badanie serologiczne			określenie serotypu	102

- (a) Gatunek, w razie potrzeby.
- (b) Region określony w zatwierdzonym programie kontroli i zwalczania chorób państwa członkowskiego.
- (c) Opis badania.
- (d) Wyszczególnienie gatunków i kategorii zwierząt objętych programem, w razie potrzeby.
- (e) Opis próbki (np. odchody).
- (f) Opis celu (np. nadzór, monitorowanie, kontrola szczepień).

7.1.2. Założenia w zakresie badania stad

Rok: 2012

Gatunek: *Gallus gallus*

Choroba/zakażenie ^(a): 5 serotypów *Salmonella* o największym znaczeniu dla zdrowia publicznego

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba sztuk drobiu	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba sztuk drobiu objętych programem	Przewidywana liczba stad do zbadania ^(d)	Przewidywana liczba stad z dodatnim wynikiem badania ^(a)			Przewidywana liczba stad do likwidacji ^(e)		Łączna przewidywana liczba sztuk drobiu poddanych ubojowi lub zabitych ^(a)		Przewidywana ilość jaj do zniszczenia (liczba w sztukach lub masa w tonach) ^(a)		Przewidywana ilość jaj skierowana do produkcji (liczba w sztukach lub masa w tonach) ^(a)	
							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Rzeczpospolita Polska							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Ogółem	Stada hodowlane (dorośle oraz w okresie odchowu)	1852	17 973 316	1835	17 830 872	1832	30			30		167 160		542 936		393 160	

^(a) Dla *Salmonelli* odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem kontroli (a1) dla *Salmonella* Enteritidis, (a2) dla *Salmonella* Typhimurium, (a3) dla innych serotypów, (a4) dla *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium.

^(b) Stada hodowlane (chów, stada dorosłe).

^(c) Łączna liczba stad w regionie włączając stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu.

^(d) Liczba stad zbadana na obecność serotypu *Salmonella* objętego programem W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

^(e) Jeżeli, zgodnie z przepisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, próba dodatnia powinna być brana pod uwagę tylko raz.

Rok: 2013

Gatunek: *Gallus gallus*

Choroba/zakażenie^(a): 5 serotypów *Salmonella* o największym znaczeniu dla zdrowia publicznego

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba sztuk drobiu	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba sztuk drobiu objętych programem	Przewidywana liczba stad do zbadania ^(d)	Przewidywana liczba stad z dodatnim wynikiem badania ^(a)			Przewidywana liczba stad do likwidacji ^(e)		Łączna przewidywana liczba sztuk drobiu poddanych ubojowi lub zabitych ^(a)		Przewidywana ilość jaj do zniszczenia (liczba w sztukach lub masa w tonach) ^(a)		Przewidywana ilość jaj skierowana do produkcji (liczba w sztukach lub masa w tonach) ^(a)	
							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)	(a4)	(a3)
Rzeczpospolita Polska																	
Ogółem	Stada hodowlane (dorośle oraz w okresie odchowu)	1852	17 973 316	1835	17 830 872	1832	18			18		100 296		339 335		245 725	

^(a) Dla *Salmonelli* odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem kontroli (a1) dla *Salmonella* Enteritidis, (a2) dla *Salmonella* Typhimurium, (a3) dla innych serotypów – określić stosownie do sytuacji, (a4) dla *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium.

^(b) Stada hodowlane (chów, stada dorosłe).

^(c) Łączna liczba stad w regionie włączając stada kwalifikujące się i niekwalifikujące się do programu.

^(d) Liczba stad zbadana na obecność serotypu *Salmonella* objętego programem W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

^(e) Jeżeli, zgodnie z przypisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, próba dodatnia powinna być brana pod uwagę tylko raz.

7.2. Założenia w zakresie szczepień

7.2.1 Założenia w zakresie szczepień- nie dotyczy.

8. Szczegółowa analiza kosztów programu¹⁾

Rok: 2012

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro ²⁾	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem ² (w euro)	Finansowanie wspólnotowe
1. Badania							
1.1. Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	2056 badań	11,12 zł/badanie	3,05	22 862,72	6 263,76	tak
	Badanie efektu hamującego wzrost bakterii	2056 badań	0,77 zł/badanie	0,21	1 583,12	433,73	tak
	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	150 badań	12,70 zł/badanie	3,48	1 905,00	521,92	tak
	Inne badania (np. badania paszy i wody)	34 badania	20,23 zł/badanie	5,54	687,82	188,44	tak
	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	102 badania	109,82 zł/badanie	30,09	11 201,64	3 068,94	tak
Badania laboratoryjne - łącznie					38 240,30	10 476,79	-
Badania laboratoryjne - łącznie + 7 %					40 917,12	11 210,17	-

kosztów ogólnych ³							
1.2. Koszt pobierania próbek	Pobranie próbek	236 godz. ⁴	29,65 zł/godz.	-	6 997,40	-	nie
	Dojazd do gospodarstwa w celu pobrania próbek	17 422 km	0,64 zł/km	-	11 150,08	-	nie
	Dowóz próbek do laboratorium	15 080 km	0,53 zł/km	-	7 992,40	-	nie
	Koszt dostarczenia prób – inne usługi	10 wysyłek	35,56 zł/wysyłka	-	355,60	-	nie
1.3. Inne koszty	Materiały, sprzęt potrzebny do pobrania próbek w gospodarstwie	5 224 zestawy	3,25 zł/zestaw	-	16 978,00	-	nie
	Odzież jednorazowa	694 zestawy	4,71 zł/zestaw	-	3 268,74	-	nie
2. Szczepienie lub leczenie	Program nie przewiduje	-	-	-	-	-	-
2.1. Zakup szczepionki	-	-	-	-	-	-	-
2.2. Koszty dystrybucji	-	-	-	-	-	-	-
2.3. Koszty podania	-	-	-	-	-	-	-
2.4. Koszty kontroli	-	-	-	-	-	-	-
3. Ubój							
3.1. Odszkodowanie za drób i jaja	Odszkodowanie za drób linii mięsnej poddany unieszkodliwieniu	39 004 szt.	24,04 zł/szt.	6,59	937 656,16	256 892,10	tak

	Odszkodowanie za drób linii nieśnej poddany unieszkodliwieniu	44 576 szt.	45,74 zł/szt.	12,53	2 038 906,24	558 604,45	tak
	Odszkodowanie za zniszczone jaja wylęgowe	542 936 szt.	0,80 zł/szt.	0,22	434 348,80	118 999,67	tak
	Odszkodowanie za drób linii mięsnej, pomniejszone o wartość drobiu kierowanego do uboju	44 576 szt.	18,66 zł/szt.	5,11	831 788,16	227 887,17	tak
	Odszkodowanie za drób linii nieśnej, pomniejszone o wartość drobiu kierowanego do uboju	39 004 szt.	15,71 zł/szt.	4,30	612 752,84	167 877,49	tak
	Odszkodowanie za jaja nieinkubowane poddane obróbce cieplnej	393 160 szt.	0,67 zł/szt.	0,18	263 417,20	72 169,10	tak
	Odszkodowanie za pasze	0,6 tony (1 stado)	1000 zł/tona	-	600,00	-	nie
	Odszkodowania za sprzęt, który nie może być poddany odkażaniu	8 564 szt.	2,73 zł/szt.	-	23 379,72	-	nie
3.2. Koszt transportu (do rzeźni/zakładu utylizacyjnego)	Załadunek	7 stad*5572 sztuki drobiu	0,27 zł/szt.	-	10 531,08	-	nie
	Transport	2 264 km	8,17 zł/km	-	18 496,88	-	nie

3.3 Koszty zniszczenia lub unieszkodliwienia	Zabicie drobiu	83 580 szt.	4,03 zł/szt.	-	336 827,40	-	nie
	Utylizacja drobiu	167 160 kg	0,92 zł/kg	-	153 787,20	-	nie
	Utylizacja jaj	542 936 szt.	0,05 zł/szt.	-	27 146,80	-	nie
	Zniszczenie paszy	0,6 tony (1 stado)	400 zł/tona	-	240,00	-	nie
	Utylizacja odpadów laboratoryjnych	5 989 kg	2,65 zł/kg	-	15 870,85	-	nie
3.4. Strata w przypadku uboju	-	-	-	-	-	-	-
3.5. Koszt obróbki produktów	Obróbka chemiczna paszy	0 ton	-	-	0	-	nie
4. Czyszczenie i odkażanie ⁵	Nie dotyczy	-	-	-	-	-	-
5. Wynagrodzenia (rzeczoznawcy)	Koszt wyceny 1 stada i jaj wylęgowych	2 godz.*30 stad * 2 rzeczoznawców	28,59 zł/godz.	-	3 430,80	-	nie
	Koszty dojazdu rzeczoznawcy	302 km	0,76 zł/km	-	229,52	-	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	-	-	-	-	-	-	-
7. Inne koszty	-	-	-	-	-	-	-
OGÓLEM					5 797 068,99	-	

OGÓŁEM (koszty kwalifikowane)				5 159 786,52	1 413 640,15 +/- 0,01 euro	
--------------------------------------	--	--	--	---------------------	---	--

¹ Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Nie wlicza się kosztów stałych. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszty programu zostały obliczone dla wszystkich stad hodowlanych objętych programem. Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidywanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2012

² Koszt programu obliczono wg kursu euro 3,65 zł. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku

³ Zgodnie z decyzją Komisji 2010/712/UE z dnia 23 listopada 2010 r. zatwierdzającą roczne i wieloletnie programy oraz wkład finansowy Unii w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawionych przez Państwa Członkowskie na 2011 rok i na lata następne

⁴ Tylko próbkobrania przeprowadzone przez lekarzy wyznaczonych i zakłady lecznicze dla zwierząt

⁵ Odkażanie jest rutynową czynnością wykonywana zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez hodowcę

Rok: 2013

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Szacunkowa liczba jednostek	Szacunkowy jednostkowy koszt w złotych	Szacunkowy jednostkowy koszt w euro ²⁾	Suma ogółem (w złotych)	Suma ogółem ² (w euro)	Finansowanie wspólnotowe
1. Badania							
1.1. Koszt badań laboratoryjnych	Badanie bakteriologiczne w ramach pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii	2056 badań	11,12 zł/badanie	3,05	22 862,72	6 263,76	tak
	Badanie efektu hamującego wzrost bakterii	2056 badań	0,77 zł/badanie	0,21	1 583,12	433,73	tak
	Badanie w kierunku stwierdzenia skuteczności przeprowadzonego odkażania	90 badań	12,70 zł/badanie	3,48	1 143,00	313,15	tak
	Inne badania (np. badania paszy i wody)	34 badania	20,23 zł/badanie	5,54	687,82	188,44	tak
	Badanie w kierunku określenia serotypu odpowiednich izolatów	102 badania	109,82 zł/badanie	30,09	11 201,64	3 068,94	tak
Badania laboratoryjne - łącznie					37 478,30	10 268,02	-
Badania laboratoryjne - łącznie + 7 % kosztów					40 101,78	10 986,78	-

ogólnych³							
1.2. Koszt pobierania próbek	Pobranie próbek	236 godz. ⁴	29,65 zł/godz.	-	6 997,40	-	nie
	Dojazd do gospodarstwa w celu pobrania próbek	17 422 km	0,64 zł/km	-	11 150,08	-	nie
	Dowóz próbek do laboratorium	15 080 km	0,53 zł/km	-	7 992,40	-	nie
	Koszt dostarczenia prób – inne usługi	10 wysyłek	35,56 zł/wysyłka	-	355,60	-	nie
1.3. Inne koszty	Materiały, sprzęt potrzebny do pobrania próbek w gospodarstwie	5 224 zestawy	3,25 zł/zestaw	-	16 978,00	-	nie
	Odzież jednorazowa	694 zestawy	4,71 zł/zestaw	-	3 268,74	-	nie
2. Szczepienie lub leczenie	Program nie przewiduje	-	-	-	-	-	-
2.1. Zakup szczepionki	-	-	-	-	-	-	-
2.2. Koszty dystrybucji	-	-	-	-	-	-	-
2.3. Koszty podania	-	-	-	-	-	-	-
2.4. Koszty kontroli	-	-	-	-	-	-	-
3. Ubój							
3.1. Odszkodowanie za drób i jaja	Odszkodowanie za drób linii mięsnej poddany unieszkodliwieniu	22 288 szt.	24,04 zł/szt.	6,59	535 803,52	146 795,48	tak
	Odszkodowanie za drób	27 860 szt.	45,74 zł/szt.	12,53	1 274 316,40	349 127,78	tak

	linii nieśnej poddany unieszkodliwieniu						
	Odszkodowanie za zniszczone jaja wylęgowe	339 335 szt.	0,80 zł/szt.	0,22	271 468,00	74 374,79	tak
	Odszkodowanie za drób linii mięsnej, pomniejszone o wartość drobiu kierowanego do uboju	27 860 szt.	18,66 zł/szt.	5,11	519 867,60	142 429,48	tak
	Odszkodowanie za drób linii nieśnej, pomniejszone o wartość drobiu kierowanego do uboju	22 288 szt.	15,71 zł/szt.	4,30	350 144,48	95 929,99	tak
	Odszkodowanie za jaja nieinkubowane poddane obróbce cieplnej	245 725 szt.	0,67 zł/szt.	0,18	164 635,75	45 105,68	tak
	Odszkodowanie za pasze	0,6 tony (1 stado)	1000 zł/tona	-	600,00	-	nie
	Odszkodowania za sprzęt, który nie może być poddany odkażaniu	8 564 zł	2,73 zł/szt.	-	23 379,72	-	nie
3.2. Koszt transportu (do rzeźni/zakładu utylizacyjnego)	Zaladunek jednego stada	4 stada*5572 sztuki drobiu	0,27 zł/szt.	-	6 017,76	-	nie
	Transport jednego stada	2 264 km	8,17 zł/km	-	18 496,88	-	nie
3.3 Koszty	Zabicie drobiu	50 148 szt.	4,03 zł/szt.	-	202 096,44	-	

zniszczenia lub unieszkodliwienia							nie
	Utylizacja drobiu	100 296 kg	0,92 zł/kg	-	92 272,32	-	nie
	Utylizacja jaj	339 335 szt.	0,05 zł/szt.		16 966,75	-	nie
	Zniszczenie paszy	0,6 tony (1 stado)	400 zł/tona	-	240,00	-	nie
	Utylizacja odpadów laboratoryjnych	5 989 kg	2,65 zł/kg	-	15 870,85	-	nie
3.4. Strata w przypadku uboju	-	-	-	-	-	-	-
3.5. Koszt obróbki produktów	Obróbka chemiczna paszy	0 ton	-	-	0	-	nie
4. Czyszczenie i odkażanie⁵	Nie dotyczy	-	-	-	-	-	-
5. Wynagrodzenia (rzeczoznawcy)	Koszt wyceny 1 stada i jaj wylęgowych	2 godz. * 18 stada * 2 rzeczoznawców	28,59 zł/godz.	-	2 058,48	-	nie
	Koszty dojazdu rzeczoznawcy	302 km	0,76 zł/km	-	229,52	-	nie
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	-	-	-	-	-	-	-
7. Inne koszty	-	-	-	-	-	-	-

OGÓŁEM				3 581 308,47	-	
OGÓŁEM (koszty kwalifikowane)				3 156 337,53	864 749,98 +/- 0.03 euro	

¹ Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Nie wlicza się kosztów stałych. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszty programu zostały obliczone dla wszystkich stad hodowlanych objętych programem. Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidywanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2013

² Koszt programu obliczono wg kursu euro 3,65 zł. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku

³ Zgodnie z decyzją Komisji 2010/712/UE z dnia 23 listopada 2010 r. zatwierdzającą roczne i wieloletnie programy oraz wkład finansowy Unii w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawionych przez Państwa Członkowskie na 2011 rok i na lata następne

⁴ Tylko próbkobrania przeprowadzone przez lekarzy wyznaczonych i zakłady lecznicze dla zwierząt

⁵ Odkażanie jest rutynową czynnością wykonywana zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez hodowcę

UZASADNIENIE

Podstawę prawną wydania projektowanego rozporządzenia stanowi art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513). Zgodnie z art. 57 ust. 6 ww. ustawy, program został uzgodniony z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych – pod względem finansowym i ministrem rolnictwa – pod względem merytorycznym, a następnie przesłany przez Głównego Lekarza Weterynarii do Komisji Europejskiej wraz z wnioskiem o jego zatwierdzenie.

Opracowany program stanowi wykonanie obowiązku nałożonego na Rzeczpospolitą Polską zgodnie z art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. WE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328).

W 2007 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczęła się realizacja programu zwalczania salmonellozy w stadach hodowlanych kur. Program realizowany w latach 2007-2009, wprowadzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonelli w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2007-2009 (Dz. U. Nr 61, poz. 414, z późn. zm.), zakładał osiągnięcie celu wspólnotowego określonego w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1003/2005 z dnia 30 czerwca 2005 r. wdrażającym rozporządzenie nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia powszechnego występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającym rozporządzenie nr 2160/2003 (Dz. Urz. UE L 170 z 01.07.2005, str. 12, z późn. zm.).

Z uwagi na fakt, że rozporządzenie nr 1003/2005 określiło cel wspólnotowy w odniesieniu do ograniczenia powszechnego występowania *Salmonella* Enteritidis, *Salmonella* Typhimurium, *Salmonella* Hadar, *Salmonella* Infantis, *Salmonella* Virchow w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) do dnia 31 grudnia 2009 r., zastąpiło je rozporządzenie Komisji (UE) nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku *Gallus gallus* (Dz. Urz. UE L 61 z 11.03.2010, str. 1), w którym jest określony cel wspólnotowy na lata następne.

W 2010 r. program zwalczania salmonellozy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) realizowano na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2010 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 514).

W 2011 r. program zwalczania salmonellozy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w stadach hodowlanych kur realizowano na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na 2011 r. (Dz. U. Nr 98, poz. 567).

Program stanowiący załącznik do przedkładanego projektu rozporządzenia Rady Ministrów spełnia wymagania określone w art. 57 ust. 2 ww. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz w wymienionych poniżej aktach prawnych Unii Europejskiej:

- 1) rozporządzeniu (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność;
- 2) decyzji Rady 2009/470/WE z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. UE L 155 z 18.06.2009, str. 30);
- 3) decyzji Komisji 2008/425/WE z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiającej standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE L 159 z 18.06.2008, str. 1).

Celem programu na lata 2012-2013 będzie dalsze ograniczenie występowania w dorosłych stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*), liczących przynajmniej 250 ptaków, pięciu serotypów *Salmonella* mających największe znaczenie dla zdrowia publicznego do poziomu 1 % lub poniżej. Zgodnie z założeniami programu w 2012 r. na 1835 stad przewidzianych do zbadania przyjmuje się, że nie więcej niż 30 stad hodowlanych będzie zakażonych serotypem *Salmonella* objętym programem. W roku 2013 na 1835 stad zbadanych przewiduje się 18 stad zakażonych.

W 2004, 2005 oraz 2006 r. w ramach monitorowania występowania pałeczek *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonego zgodnie z załącznikiem III do dyrektywy Rady (EWG) 92/117 z dnia 17 grudnia 1992 r. dotyczącej środków ochrony przed określonymi chorobami odzwierzęcymi i odzwierzęcymi czynnikami chorobotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w celu zapobieżenia zakażeniom i zatruciom przenoszonym przez żywność (Dz. Urz. WE L 62 z 15.03.1993, str. 38, z późn. zm.; Dz. Urz. Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 40, z późn. zm.), pałeczki *Salmonella* stwierdzono odpowiednio w 6,3 %, 10,3 % oraz 4,8 % stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*).

W pierwszym roku realizacji „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*)” na lata 2007-2009 z 965 stad zbadanych, otrzymano 45 dodatnich wyników badań urzędowych w kierunku jednego z pięciu serotypów *Salmonella* objętych

programem, w tym 31 dodatnich wyników badań w stadach dorosłych. W roku 2007 procent zakażonych stad hodowlanych wyniósł 4,66 %, w tym dorosłych - 3,2 %.

W trakcie realizacji programu w roku 2008 zbadano 1164 stada hodowlane i otrzymano 65 dodatnich wyników badań w kierunku jednego z pięciu serotypów *Salmonella* objętych programem. W 2008 r. procent zakażonych stad hodowlanych wyniósł 5,58 %, co stanowi wzrost w porównaniu do roku 2007 o 0,92 %. W 2009 zakażenie wyniosło 2,47 %, co stanowi spadek o 3,11 % w stosunku do roku 2008. W roku 2010 zakażenie w stadach dorosłych wyniosło 2.57 %.

Ograniczenie występowania pałeczek *Salmonella* u drobiu ma istotne znaczenie dla zdrowia publicznego. Drób jest bowiem głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzęcych pałeczek *Salmonella* w Rzeczypospolitej Polskiej. Według „Meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Polsce” opracowywanych przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny w 2005 r. stwierdzono 15815 przypadków zatruc pokarmowych wywołanych przez *Salmonella*, w 2006 r. - 13210, w 2007 r. - 11568, w 2008 r. zarejestrowano 9478 przypadków, w 2009 liczba zachorowań spadła do 8847 przypadków, a więc w porównaniu z ubiegłymi latami można zaobserwować stałą tendencję spadkową. W roku 2010 liczba zatruc pokarmowych spowodowanych zakażeniem pałeczkami *Salmonella* wyniosła 9 537.

Do zakażeń u ludzi najczęściej dochodzi poprzez spożywanie skażonych produktów pochodzenia zwierzęcego, tj. mięsa i przetworów mięsnych, głównie drobiowych, oraz jaj i produktów jajecznych.

Realizacja programu będzie nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii, a koordynowana w poszczególnych województwach przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Realizacja programu w terenie zostanie powierzona powiatowym lekarzom weterynarii.

Stosownie do art. 1 ust. 3 rozporządzenia nr 2160/2003 program na 2012 r. nie ma zastosowania do produkcji pierwotnej na własny użytek domowy lub mającej na celu dokonanie przez producenta bezpośredniej dostawy małych ilości surowców do konsumenta końcowego lub lokalnych przedsiębiorstw handlu detalicznego, dostarczających surowce bezpośrednio do konsumenta końcowego.

Proponuje się, by projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., ponieważ realizacja wprowadzanego nim programu dotyczy m.in. 2012 r. i w związku z tym powinna rozpocząć się od tej daty. Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi – zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337, z późn. zm.). Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), ponieważ wdraża przepisy Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej

Ocena skutków regulacji

1. Wpływ projektowanej regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wdrożenie przedmiotowego programu pociągnie za sobą wydatki z budżetu państwa, w ramach środków posiadanych przez Inspekcję Weterynaryjną. Finansowanie projektowanego programu będzie odbywać się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe działu 758 – różne rozliczenia rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12 przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej oraz w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2012 i na rok 2013.

Mając na uwadze, że projektowana regulacja nie powoduje skutków finansowych w zakresie zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów nie podlega wymogom, o których mowa w art. 50 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.). Środki na realizację programu zostaną przewidziane w budżecie na 2012 r. i 2013 r.

Szacunkowe koszty realizacji programu w 2012 roku ogółem wyniosą 5 797 068,99 zł, a w 2013 - 3 581 308,44 zł. Powyższe koszty zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej.

Przy realizacji programu nie będą wydatkowane środki finansowe z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

2. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Wprowadzenie programu do realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie miało wpływ na:

- 1) posiadaczy stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*);
- 2) organy Inspekcji Weterynaryjnej, zarówno bezpośrednio zaangażowane w realizację programu – powiatowych i wojewódzkich lekarzy weterynarii, jak również organ nadzorujący realizację programu – Głównego Lekarza Weterynarii;
- 3) lekarzy weterynarii wyznaczonych przez powiatowych lekarzy weterynarii do pobierania próbek do urzędowych badań laboratoryjnych.

Koszty realizacji programu będą częściowo ponoszone przez posiadaczy stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*). Do kosztów ponoszonych przez posiadaczy zwierząt należą w szczególności:

- 1) koszty pobierania, transportu i analizy w laboratorium próbek, do których pobrania hodowca jest zobowiązany zgodnie z programem;
- 2) koszty wykonania nakazów powiatowego lekarza weterynarii, nałożonych w drodze decyzji administracyjnej.

3. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanej regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia pozytywnie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny. Główną korzyścią z realizacji programu będzie redukcja poziomu zakażeń stad hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*) pałeczkami *Salmonelli*, co zwiększy konkurencyjność polskich hodowców oraz podmiotów prowadzących obrót jajami wylęgowymi na rynku Unii Europejskiej, jak również na rynkach państw trzecich.

5. Wpływ projektowanej regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Główną korzyścią z realizacji programu będzie dalsza redukcja poziomu zakażeń stad pałeczkami *Salmonella* w stadach hodowlanych gatunku kura (*Gallus gallus*), co zwiększy konkurencyjność polskich hodowców oraz podmiotów prowadzących obrót jajami wylęgowymi na rynku Unii Europejskiej, jak również na rynkach państw trzecich.

Ponadto należy podkreślić, że salmonelloza jest jedną z najczęściej notowanych chorób odzwierzęcych (w Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r. zanotowano 9 537 przypadków zatrucia pokarmowych u ludzi wywołanych przez pałeczki *Salmonella*), a skażone produkty drobiowe są główną przyczyną wywołującą zachorowania u ludzi. Kontynuacja realizacji programu zwalczania *Salmonella* w stadach hodowlanych pozwoli w dłuższej perspektywie na osiągnięcie celu wspólnotowego i ograniczenie występowania pałeczek *Salmonella* objętych programem w stadach hodowlanych do 1 % lub poniżej, spowoduje znaczącą redukcję zakażenia pionowego i przenoszenia pałeczek *Salmonella* na niższe szczeble piramidy hodowlanej drobiu, tj. na stada kur niosek lub brojlerów. Tym samym zakup piskląt ze stad hodowlanych objętych programem oraz stosowanie zasad bioasekuracji i dobrej praktyki higienicznej w gospodarstwach utrzymujących nioski i brojlery pozwoli na znaczne obniżenie zakażenia w tych populacjach drobiu, a w konsekwencji zmniejszy się liczba zachorowań u ludzi, dzięki czemu poważnie zredukowane zostaną koszty leczenia wydatkowane na ten cel. Dodatkowo zmniejszone zostaną nakłady ze środków budżetu państwa przeznaczone na realizację programów zwalczania *Salmonella* w stadach kur niosek oraz brojlerów kurzych.

Realizacja programu przyczyni się ponadto do zwiększenia zaufania konsumentów do żywności pochodzenia zwierzęcego.

6. Konsultacje społeczne

W zakresie konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przesłany między innymi do zaopiniowania przez: Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Radę Gospodarki Żywnościowej, Związek Pracodawców Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajową Izbę Lekarsko – Weterynaryjną, Krajową Radę Izb Rolniczych, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych LEWIATAN, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Radę Krajową Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius” z siedzibą w Namysłowie, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajową Radę Spółdzielczą, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz, Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Krajowa Rada Drobiarstwa – Izba Gospodarcza w Warszawie, Polski Związek Hodowców i Producentów Gęsi, Ogólnopolski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Przepiórek, Polski Związek Hodowców Strusi, Polski Związek Łowiecki, Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Klub „Gaja” Stowarzyszenie Ekologiczno – Kulturalne, Związek Zawodowy Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związek Zawodowy Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

19.10.11 Rednio

M. Polakowski

M. Polakowski

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Wojciech Wajtyra

Akceptował

Za zgodność pod względem

prawnym i redakcyjnym

DEPARTAMENTU PRAWNO-LEGISLACYJNEGO

Adam Poturak